

Mestna občina
Ljubljana

Mestna uprava
Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet
Trg mladinskih delovnih brigad 7, 1000 Ljubljana
t: 01 306 17 00
glavna.pisarna@ljubljana.si, www.ljubljana.si

Mestni svet MOL
Mestni trg 1
1000 Ljubljana

Številka: 90000-6/2024-60
Datum: 18. 10. 2024

Zadeva: **Odgovor na pisno vprašanje mestne svetnice Jasminke Dedić**
Zveza: 90000-6/2024-28

Spoštovani,

na podlagi prejetega dopisa z dne 26. 6. 2024 v nadaljevanju odgovarjamo na pisno svetniško vprašanje, ki ga v skladu s 97. členom Poslovnika Mestnega sveta MOL pošilja mestna svetnica Jasminka Dedić županu in pristojnim službam v zvezi z uresničevanjem ciljev Strategije razvoja dejavnosti na področju ravnanj z odpadki v MOL 2014–2035 (Načrt »Zero Waste« - Nič odpadkov).

Odgovor:

Ljubljana je na dobri poti k ogljični nevtralnosti: Evropska komisija je 9. oktobra 2024 uradno sporočila, da je Ljubljana prejela prestižni naziv Podnebno nevtravno in pametno mesto. S tem smo uradno stopili na pot do razogljičenja. Na Mestni občini Ljubljana smo v okviru pridobivanja naziva oddali obsežen predlog mestne podnebne pogodbe, ki vključuje akcijski načrt razogljičenja Ljubljane do leta 2030, investicijski plan in zavezo mesta k razogljičenju ter izkazano podporo s strani različnih deležnikov. Akcijski načrt podnebne pogodbe temelji na sedmih področjih, med katerimi so tudi odpadki in krožno gospodarstvo. Eden od naših pomembnejših ciljev je meščanke in meščane spodbujati k bolj odgovornemu življenjskemu slogu, zato so naše aktivnosti usmerjene v zmanjševanje količine odpadkov, spodbujanje ponovne uporabe, celovito in trajnostno ravnanje z odpadki, opuščanje plastičnih izdelkov za enkratno uporabo, izbiro trajnostnih izdelkov itd.

Minilo je deset let, odkar je Ljubljana postala prva evropska Zero Waste prestolnica. Od leta 2014 na različnih področjih izvajamo številne aktivnosti za doseganje ciljev, opredeljenih v strategiji razvoja dejavnosti na področju ravnanja z odpadki v Mestni občini Ljubljana za obdobje 2014–2035 (Zero Waste strategija, Strategija Krožni potenciali Ljubljane 2021–2027 s pogledom Ljubljana, krožno mesto 2045). Na vseh področjih prednostnega ravnanja z odpadki oziroma viri smo vpeljali nove, boljše prakse, začeli ali nadaljevali sodelovanje s številnimi deležniki in razvili inovativne pristope, s katerimi se odzivamo na izzive tako na lokalni kot na globalni ravni. Podrobnejše poročilo je v pripravi, več informacij pa je na voljo tudi na spletnih mestih Ljubljana.si in javnega podjetja Voka Snaga.

Z 69,9-odstotnim deležem ločeno zbranih odpadkov Ljubljana v letu 2023 še naprej dosega visok delež ločeno zbranih odpadkov med evropskimi prestolnicami. V okviru Regijskega centra za ravnanje z odpadki (RCERO) Ljubljana, ki sprejema odpadke iz 56 občin z okoli 845.000 prebivalci (marca letos smo dosegli nov mejnik, predelali smo milijon ton mešanih komunalnih odpadkov), pa še naprej sledimo cilju čim večje snovne izrabe in predelavi ločeno zbranih bioloških odpadkov v prvovrstni kompost. V okviru anaerobnih bioloških procesov predelave odpadkov nastaja bioplina, iz katerega s kogeneracijo proizvajamo električno energijo in toploto; poraba obeh v tehnoloških procesih zagotavlja energetska samozadostnost RCERO Ljubljana. Povprečna količina odloženega ostanka obdelanih mešanih

komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana v obdobju 2016–2023 za območje MOL znaša manj kot 20 kg/prebivalca; zastavljeni cilj 30 kg/prebivalca je dosežen. Povprečno med 60 in 65 % količin produktov, ki so nastali pri obdelavi mešanih komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana, predstavljajo t. i. gorljive frakcije, ki jih plasiramo na trg v nadaljnjo predelavo (sežig). Iz okoli 30.000 ton ločeno zbranih bioloških odpadkov vsako leto proizvedemo okoli 2.500 ton kakovostnega komposta.

Celoten razvoj je usmerjen v razogljičevanje virov za proizvodnjo toplote in elektrike. Poleg izgradnje plinsko-parne enote Energetike Ljubljana, ki je nedavno prejela odločbo o poskusnem obratovanju in bo omogočila 70-odstotno zmanjšanje porabe premoga, med ključne razvojne projekte MOL sodi tudi povečanje uporabe obnovljivih virov energije (lesne biomase in sonca) ter izgradnja objekta za energijsko izrabo nericiklabilnih mešanih komunalnih odpadkov (sežigalnica). Objekt bo sledil najboljšim razpoložljivim tehnikam in da bo ob tem zagotavljal nižje od najnižje predpisanih emisijskih vrednosti (EU BAT zahtevki). Energijsko izrabljali bi samo tiste mešane komunalne odpadke, ki ostanejo v RCERO Ljubljana po mehansko-biološki predelavi in ki se jih ne da več reciklirati ali drugače snovno izrabiti, se pa že vrsto let izvažajo v tujino, kjer se iz njih pridobiva toplotna in električna energija, zanje pa letno plačamo okoli 20 milijonov evrov. S tem domačim gorivom bi med drugim lahko znižali ceno toplote in strošek ravnanja z odpadki.

V Ljubljani deluje Center ponovne uporabe na Povšetovi ulici. V načrtu je izgradnja novega Zbirnega centra na tem območju, znotraj katerega bo deloval tudi Center ponovne uporabe. Poleg tega nameravamo po mestu zgraditi dodatne zbirne centre, mini zbirne centre in razširjene zbiralnice, ki bodo bistveno nadgradile sistem zbiranja odpadkov in povečala kakovost in delež ločeno zbranih odpadkov. Dodajamo še, da smo vozni park smetarskih vozil nadgradili z vozili na plinski pogon. Sedaj že več kot 40 % odstotkov teh vozil poganja plin. S tem smo bistveno zmanjšali rabo virov, ki onesnažujejo okolje.

Kar zadeva obračunavanje odvoza odpadkov, pojasnjujemo, da je tarifni sistem stimulativen za uporabnike na način, da v kolikor bolj ločujejo odpadke, manjši črn zabojnik za odpadke potrebujejo, nižji je strošek za ravnanje z odpadki. Ravno tako uporabniki storitev ravnanja z odpadki na področju podzemnih zbiralnic plačajo glede na količino odloženih komunalnih odpadkov. V MOL uporabljamo način obračuna »po porabi« (angleško imenovan »pay as you throw«).

V zvezi s spodbujanjem novih življenjskih slogov (samooskrba, kratke oskrbne verige, trajnostni turizem in gostinstvo, pravične trgovine in podobno) izpostavljamo trajnostno naravnano Strategijo razvoja turistične destinacije Ljubljana in ljubljanska regija 2021–2027, ki smo jo sprejeli konec leta 2020. Ta gradi na osnovi, da je Ljubljana ustvarila zavidanja vredne razvojne rezultate v prejšnjem strateškem obdobju, zato je smiselno nadaljevati na temeljih, kot so zagotavljanje sobivanja lokalnega prebivalstva in turistov, razpršenost turistične ponudbe zunaj ozkega mestnega jedra, sledenje načelu trajnosti in razvoju turistične ponudbe. Usmerjena je ne le na obiskovalce, temveč tudi lokalno prebivalstvo. Obenem v Ljubljani spodbujamo lokalno samooskrbo in kratke dobavne poti. V upravljanju MOL je devet urejenih območij s skoraj 1100 vrtički.

Prav tako s številnimi ozaveščevalnimi dejavnostmi in promocijsko-komunikacijskimi kampanjami spodbujamo odgovorno ravnanje tako med občani kot obiskovalci mesta. Poleg aktivnosti v okviru Misije 100 ljudi že več let nagovarjamo tudi s akcijami v okviru Človek, čuvaj mesto, s katerimi poudarjamo, da lahko vsak sam prispeva k urejenosti mesta, čistemu okolju in višji kakovosti življenja.

Prijazen pozdrav.

Maja Žitnik
Sekretarka – vodja oddelka

Poslano/vročiti:

- MOL, Služba za organiziranje dela MS, g. Matjaž Bregar